

(TTO)-Đ c thù c a môn văn là môn khoa h c - ngh thu t. Vì th b n c n t o h ng thú trong vi c h c văn, b i đ ng lòng yêu m n, th t s tho i mái khi ti p c n. Đó là ti n đ cho vi c th c hi n t t bài thi môn ngữ văn b t c ng ng c a thi c nào. Đ tránh nh ng nh m l n đáng ti c đ ng th i đ t k t qu cao khi làm bài thi môn văn, b n l u ý nh ng v n đ sau: Tr c h t, ph i n m v ng nh ng ki n th c c b n nh t đ đ p ng cho bài làm c ph n chung và ph n riêng. Ki n th c đó ví nh “nguyên v t li u” c n thi t đ xây đ ng và hoàn thành bài văn. Tuy t đ i không xem nh hay b câu nào. Thông th ng các b n s nh t là câu tái hi n ki n th c vì ph i h c và ghi nh nhi u ki n th c. Tuy nhiên, n u không làm đ c câu này thì r t có th bài văn không đ t đ i m trung bình. S không quá n ng n n u b n n m đ c ph ng pháp và cách th c làm bài.

Đ i vi i bài văn ngh lu n xã h i, ngoài vi c ph i thu th p thông tin, đ c nhi u đ có ki n th c xã h i, b n c n ph i nh b c c c a t ng đ ng bài ngh lu n (v m t t t ng đ o lý hay m t hi n t ng đ i s ng). Khi đ c đ , ph i xác đ nh ngay đ thu c đ ng ngh lu n nào. T đó vi t dàn ý s l c theo b c c c a đ ng đ đó ra gi y nháp, cân nh c k đ ch c ch n không l c đ , không l n b c c, tri n khai đ ng yêu c u r i m i vi t. Nh ng l i các b n th ng m c ph i là không tri n khai bài văn đ ng, đ thao tác do không l p dàn ý tr c đ n đ n bài văn s sài, thi u ý, b c c l n x n.

Đ bài ngh lu n văn h c, ph i th t s hi u và c m đ c văn b n tác ph m. Làm văn là trình bày nh ng hi u bi t c a mình v nh ng v n đ c a tác ph m, làm sao cho ng i đ c th y đ c cái hay, cái đ p và nh ng v n đ t t ng mà thông qua tác ph m nhà văn, nhà th mu n đ c p. Vì th , ph i đ c k v n b n văn xuôi, ghi nh nh ng đ n ch ng c n thi t; th thì ph i thu c n m lòng, không thu c không th c m đ c th .

H c t t môn văn không th m t s m m t chi u mà ph i có quá trình và ôn luy n th ng xuyên. Th i gian không còn nhi u, b n c n xác đ nh ph ng pháp h c t p: N m v ng t ng v n đ tác ph m, hi u đ c t t ng mà tác gi đ c p... Tuy t đ i không h c thu c lòng bài văn m u. B i l “m u” không ph i là “m u m c” và cũng không th nh h t. H n n a đ th ng r t đ a đ ng, đòi h i b n ph i t duy, ph i bi t l p dàn ý sao cho phù h p.

Ch nên đ c văn m u trên tinh th n tham kh o đ có thêm t li u, h c cách tri n khai, di n đ t

và làm giàu cho vốn ngôn ngữ của mình. Và chép được sau khi đã nắm vững kiến thức cơ bản mà mình đã học, tránh sa đà, học theo số lượng ngôn ngữ khác.

Bài làm văn còn được coi là sự phân tích tinh thần của sự sáng tạo mà bản là chủ thể. Văn chương luôn đòi hỏi cảm xúc nên bản phải cố gắng “thả hồn mình” vào bài viết. Chép bút làm bài khi đã thấm sát hiểu được, có kế hoạch triển khai đề và biết mình phải làm gì. Một người đi đường sẽ đi đến địa điểm mình muốn rất nhanh nếu biết phương hướng và cách thức đi. Làm bài văn cũng thế.

LÊ THỊ CẨM HƯƠNG

(giáo viên môn văn Trường THPT Nguyễn Trãi, TP.HCM)